

Diversen

357

Aan de afwijzing van een verzoek om uitstel van de zitting wegens corona moet een belangenafweging ten grondslag liggen

Hoge Raad
16 juli 2021, nr. 20/04112,
ECLI:NL:HR:2021:1154
(Koopman, Fierstra, Cools)
Noot E. van den Bogaard

Uitstelverzoek zitting in verband met corona. Gezondheidsrisico belanghebbende. Quarantaine gemachtigde. Belangenafweging. Motivering. Eerlijk proces.

[Awb art. 8:56; EVRM art. 6; Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid art. 2]

Samenvatting: Het middel betoogt onder meer dat belanghebbende geen eerlijk proces heeft gehad doordat berechting plaatsvond buiten de aanwezigheid van belanghebbende en zijn gemachtigde en dat het Hof aan de beslissing geen uitstel te verlenen niet een belangenafweging ten grondslag heeft gelegd en dat het Hof deze beslissing onvoldoende of althans onbegrijpelijk heeft gemotiveerd. Het Hof heeft bij afwijzing van de verzoeken volstaan met het vermelden van bezwaren tegen uitstel in het algemeen. Het Hof heeft daarmee niet doen blijken waarom die bezwaren in dit geval zwaarder moeten wegen dan de gronden die belanghebbende aan zijn verzoeken ten grondslag heeft gelegd. Het Hof heeft het oordeel over het niet verlenen van uitstel van de zitting aldus onvoldoende gemotiveerd (vgl. HR 9 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:505, «USZ» 2021/187).

Arrest in de zaak van:
[X] te [Z] (hierna: belanghebbende)
tegen
de STAATSECRETARIS VAN FINANCIËN
op het beroep in cassatie tegen de uitspraak van het Gerechtshof Den Haag van 29 oktober 2020, nrs. BK-20/00486 en 20/00487, op het hoger be-

roep van belanghebbende tegen een uitspraak van de Rechtbank Den Haag (nrs. SGR 19/6032 en 19/6034) betreffende de aan belanghebbende voor de jaren 2013 en 2014 opgelegde aanslagen in de inkomstenbelasting/premievolksverzekeringen en de voor die jaren opgelegde aanslagen in de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, de daarbij gegeven beschikkingen inzake belastingrente en de voor het jaar 2014 gegeven boetebeschikking. De uitspraak van het Hof is aan dit arrest gehecht.

1. Geding in cassatie

Belanghebbende, vertegenwoordigd door S. Önemli, heeft tegen de uitspraak van het Hof beroep in cassatie ingesteld. Het beroepschrift in cassatie is aan dit arrest gehecht en maakt daarvan deel uit.

De Staatssecretaris, vertegenwoordigd door [P], heeft een verweerschrift ingediend.

2. Beoordeling van het middel

2.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

2.1.1. Het onderzoek ter zitting van het Hof heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2020. Uit het dossier van deze zaak blijkt het volgende. De uitnodiging voor de zitting heeft het Hof verzonden op 7 oktober 2020. Belanghebbende heeft op 13 oktober 2020 verzocht om uitstel van het onderzoek ter zitting vanwege de gezondheid van belanghebbende (in verband met COVID-19). Bij brief van 14 oktober 2020 heeft het Hof belanghebbende bericht:

“(…) Omdat nog volstrekt niet duidelijk is wanneer sprake zal zijn van een “betere datum”, staat het Hof onder de huidige omstandigheden in beginsel geen uitstel van mondelinge behandeling toe. In deze Coronatijd ligt het voor de hand oplossingen te zoeken om de soepele voortgang van de afhandeling van zaken te laten plaatshebben. (...)”

Op 28 oktober 2020 en de ochtend van 29 oktober 2020 heeft de gemachtigde van belanghebbende verzocht om uitstel van het onderzoek ter zitting omdat een collega van de gemachtigde positief was getest op COVID-19 en de gemachtigde (op advies van de gemeentelijke gezondheidsdienst) in quarantaine moest. De zitting heeft plaatsgevonden zonder aanwezigheid van belanghebbende of zijn gemachtigde.

2.1.2. Het Hof heeft, voor zover in cassatie van belang, als volgt overwogen:

“4. De mondelinge behandeling van het hoger beroep heeft plaatsgehad in Den Haag ter zitting van het Hof van 29 oktober 2020. De Inspecteur is verschenen. Van de kant van belanghebbende is niemand verschenen.

4.1. Ondanks de diverse keren, laatstelijk bij op 29 oktober 2020 om 09.40 uur door het Hof ontvangen e-mail, door de gemachtigde van belanghebbende, onder – overigens niet gedocumenteerde – verwijzingen naar omstandigheden in de sfeer van corona, aan het Hof gerichte en ook alle door het Hof, schriftelijk – de e-mail van 29 oktober 2020 met deze uitspraak – dan wel telefonisch, beantwoorde verzoeken om uitstel van de zitting, heeft het Hof in het licht van een goede procesgang en voortgang van de zaak besloten de mondelinge behandeling van de zaak te laten doorgaan en daaraan voorrang te geven, ook ter voorkoming van het verworden van de procedure tot een die als onnodig slepend is te karakteriseren.”

2.2. Het middel betoogt onder meer dat belanghebbende geen eerlijk proces heeft gehad doordat berechting plaatsvond buiten de aanwezigheid van belanghebbende en zijn gemachtigde en dat het Hof aan de beslissing geen uitstel te verlenen niet een belangenafweging ten grondslag heeft gelegd en dat het Hof deze beslissing onvoldoende of althans onbegrijpelijk heeft gemotiveerd.

2.3. Het Hof heeft bij afwijzing van de verzoeken volstaan met het vermelden van bezwaren tegen uitstel in het algemeen. Het Hof heeft daarmee niet doen blijken waarom die bezwaren in dit geval zwaarder moeten wegen dan de gronden die belanghebbende aan zijn verzoeken ten grondslag heeft gelegd. Het Hof heeft het oordeel over het niet verlenen van uitstel van de zitting aldus onvoldoende gemotiveerd¹. Het middel slaagt in zoverre.

2.4. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, kan de uitspraak van het Hof niet in stand blijven. Het middel voor het overige behoeft geen behandeling. Verwijzing moet volgen.

3. *Proceskosten*

De Staatssecretaris zal worden veroordeeld in de kosten van het geding in cassatie.

Door het verwijzingshof zal worden beoordeeld of aan belanghebbende een vergoeding moet worden toegekend voor de kosten van het geding voor het Hof en van het geding voor de Rechtbank en voor de kosten in verband met de behandeling van het bezwaar.

4. *Beslissing*

De Hoge Raad:

- verklaart het beroep in cassatie gegrond,
- vernietigt de uitspraak van het Hof,
- verwijst het geding naar het Gerechtshof Amsterdam ter verdere behandeling en beslissing van de zaak met inachtneming van dit arrest,
- draagt de Staatssecretaris van Financiën op aan belanghebbende te vergoeden het griffierecht van € 131 dat belanghebbende voor de behandeling van het beroep in cassatie heeft betaald, en
- veroordeelt de Staatssecretaris van Financiën in de kosten van belanghebbende voor het geding in cassatie, vastgesteld op € 1.496 voor beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

NOOT

1. Dit arrest moet worden gezien in samenhang met het arrest van 9 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:505, «USZ» 2021/187, waarin de HR heeft overwogen dat deelname van partijen aan een volgens artikel 2 TW-COVID ingerichte mondelinge behandeling in beginsel dient te geschieden met gebruikmaking door partijen van gelijkwaardige tweezijdige elektronische communicatiemiddelen en dat daarvan kan worden afgeweken indien de rechter zich ervan heeft vergewist dat de ongelijkwaardigheid van de middelen niet aan een eerlijk proces in de weg staat. Zie daarover punt 5 van mijn noot onder CRvB 25 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1281, «USZ» 2021/336.

2. In deze zaak was geen sprake van deelname met gelijkwaardige tweezijdige elektronische communicatiemiddelen en had het hof niets overwogen over de vraag of de weigering de behandeling van de zaak aan te houden aan een eerlijk proces in de weg staat. Daarom verbaast het niet dat de HR dat niet accepteert.

3. Wat de weigering om de behandeling van de zaak uit te stellen vooral zo onbegrijpelijk maakt, is dat vanaf half september 2020 het aantal Co-

¹ Vgl. HR 9 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:505.

ronabesmettingen in hoog tempo aan het stijgen was en op 13 oktober 2020 – twee weken voor de zitting – een nieuwe gedeeltelijke lockdown was ingesteld (zie de grafiek op <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/positief-geteste-mensen>).

4. Dat noch de gezondheidsrisico's van belanghebbende noch de quarantaine van diens gemachtigde het hof heeft kunnen vermurwen, kan ik alleen maar verklaren door aan te nemen dat het hof zijn oordeel over de inhoud van de zaak al klaar had, niet verwachtte dat een latere zitting in aanwezigheid van belanghebbende en diens gemachtigde nog iets zou kunnen toevoegen en dus de zaak zo snel mogelijk wilde afdoen. En dat leidt terecht tot een tik op de neus van de HR: haastige spoed is ook hier niet zo goed.

E. van den Bogaard

Ed van den Bogaard is advocaat bij Westhoff Advocaten te Amsterdam, voorzitter van de Adviescommissie bestuursrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten en bestuurslid van de Specialisatievereniging Sociaal Zekerheidsrechtadvocaten

de zou kunnen lijden. Een verzoek dat niet voldoet aan deze motiveringseis, kan niet worden aangemerkt als een wrakingsverzoek in de zin van art. 8:15 Awb (zie onder meer HR 6 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1868, r.o. 2.1). Alle feiten en omstandigheden moeten tegelijk worden voorgedragen (art. 8:16 lid 3 Awb). Art. 2.3.2 onder a Protocol deelname aan behandeling en beraadslaging van de Hoge Raad der Nederlanden bepaalt dat de wrakingskamer zonder daartoe een zitting te houden kan beslissen een verzoek om wraking niet in behandeling te nemen indien het verzoek niet is gemotiveerd. Art. 8:18 lid 1 Awb staat daaraan niet in de weg. Dat voorschrift is immers alleen van toepassing indien sprake is van een verzoek dat kan worden aangemerkt als een wrakingsverzoek in de zin van art. 8:15 Awb. Die uitleg sluit ook aan bij de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, inhoudende dat de hoofdregel dat de behandeling van een wrakingsverzoek niet achterwege mag worden gelaten, alleen geldt bij een verzoek dat "does not immediately appear to be manifestly devoid of merit" (vergelijk voor een strafrechtelijke procedure: HR 25 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1770, r.o. 4.4, 4.5 en 4.7). De faxbrief van 18 juni 2021 bevat weliswaar een uiteenzetting van feiten en omstandigheden, maar geen feiten of omstandigheden die een of meer van de gewraakte raadsheren kunnen betreffen. De faxbrief bevat evenmin feiten of omstandigheden die kunnen meebrengen dat de rechterlijke onpartijdigheid bij de behandeling van het beroep in cassatie schade zou kunnen lijden. Het onderhavige verzoek voldoet daarmee niet aan de eis dat het verzoek tot wraking is gemotiveerd en kan dus niet worden aangemerkt als een wrakingsverzoek in de zin van art. 8:15 Awb. Om die reden zal de wrakingskamer het verzoek buiten behandeling laten.

358

Wrakingsverzoek dat niet voldoet aan de motiveringseis kan niet worden aangemerkt als een wrakingsverzoek in de zin van art. 8:15 Awb

Hoge Raad
3 september 2021, nr. 21/02578,
ECLI:NL:HR:2021:1215
(Van den Brink, Tanja-Van den Broek, Lock)

Motivering wrakingsverzoek. Verzoek tot wraking buiten behandeling gelaten.

[Awb art. 8:15, 8:16; Protocol deelname aan behandeling en beraadslaging van de Hoge Raad der Nederlanden art. 2.3.2 onder a]

Samenvatting: Op grond van art. 8:16 lid 2 Awb moet een wrakingsverzoek worden gemotiveerd. Dit houdt in dat het verzoek de feiten of omstandigheden dient te vermelden waardoor volgens de verzoeker de rechterlijke onpartijdigheid scha-

Beslissing in de zaak van:
[verzoeker] te [plaats] (hierna: verzoeker)
betreffende het door verzoeker ingediende verzoek tot wraking van de hierna te noemen leden van de Hoge Raad.

1. De procedure

1.1. Verzoeker heeft bij de Hoge Raad beroep in cassatie ingesteld in de zaak die bij de belastingkamer van de Hoge Raad is ingeschreven onder nummer 20/01396. Bij brief van 17 juni 2021 is aan verzoeker medegedeeld dat op 25 juni 2021